

Aria de protecție specială avifaunistică ROSPA0067 – Lunca Barcăului

ROSPA0067 – Berettyó-ártér - Különleges madárvédelmi terület

Despre Natura 2000

Ariile de protecție specială avifaunistică (SPA) împreună cu Ariile speciale de conservare (SCI) alcătuiesc rețeaua Natura 2000 care constituie o rețea de zone naturale protejate din Uniunea Europeană. Realizarea și menținerea rețelei Natura 2000 este obligatorie pentru toate statele membre ale UE, astfel și pentru România. Obiectivul principal al acestei rețele este conservarea diversității biologice, supraviețuirea habitatelor și speciilor periclitate sau amenințate cu dispariție, dar și menținerea acestora pe termen lung pentru a asigura resursele necesare dezvoltării durabile.

© Nagy Attila

De ce s-a desemnat un sit Natura 2000 tocmai aici?

În zilele noastre, regiunile de câmpie sunt dominate de terenuri arabile. În urma transformării habitatelor naturale în monoculturi s-au păstrat puține habitate prielnice pentru păsări, cele existente fiind deseori insulare și având suprafețe restrânse. Lunca Barcăului inferior, deși denaturată în ultimele decenii, poate fi considerată una dintre rămășițele habitatelor de câmpie de odinioară. Râul Barcău și cursurile părăsite ale acestuia, pășunile întinse sunt extrem de valoroase pentru păsări sălbatice. Deși au fost create de om, plantațiile de salcâmi se numără printre cele mai semnificative habitate deoarece găzduiesc una dintre cele mai importante populații cuibăritoare de vânturel de seară în județul Bihor.

Vânturelul de seară

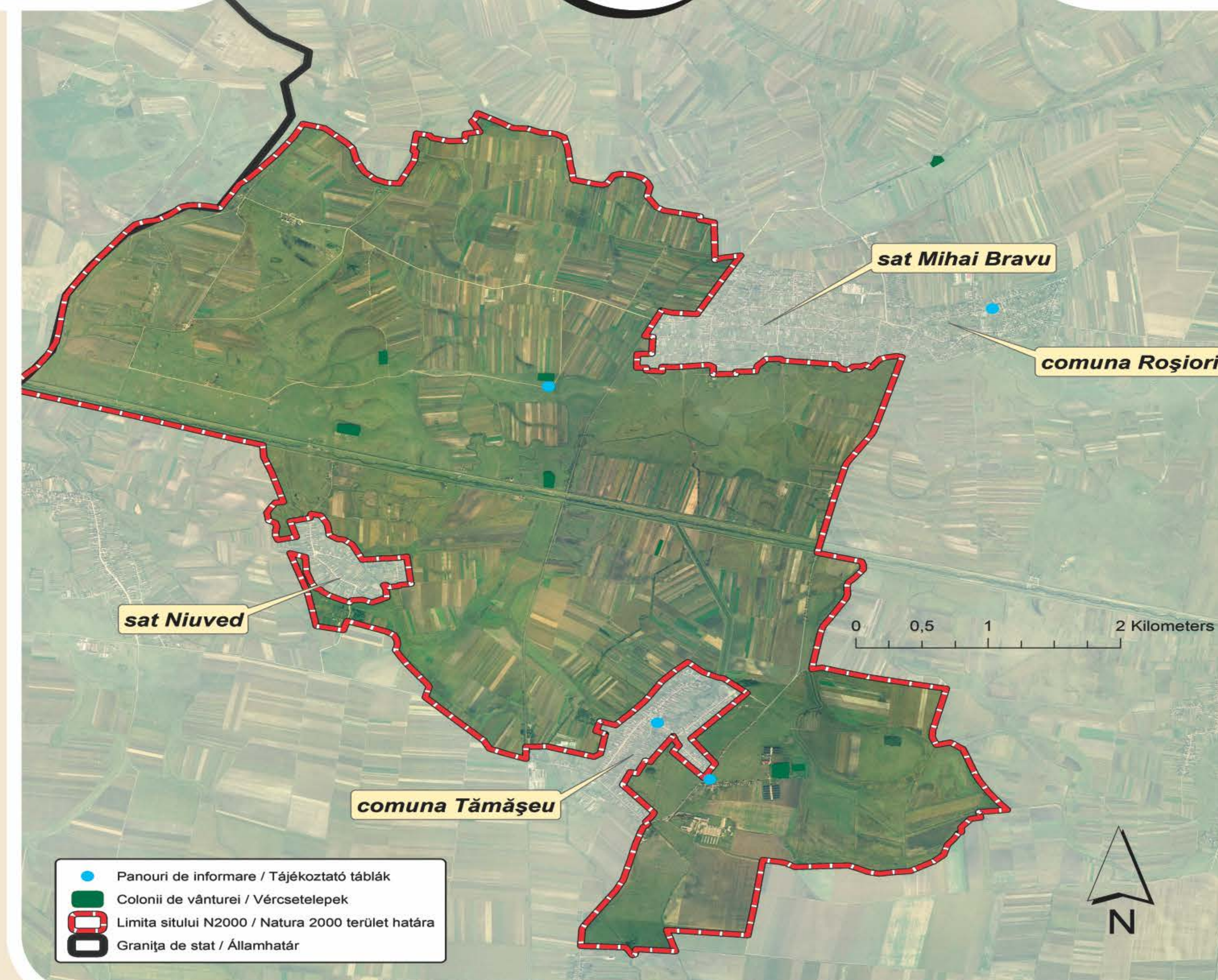
Vânturelul de seară este singura pasăre răpitoare din această regiune care cuibărește în colonii. Fiind specie de șoim este caracterizat prin faptul că nu își face cuib, ocupând cuiburile părăsite ale speciilor de ciori. Datorită acestor caracteristici, vântureii de seară preferă să cuibărească în colonii de cioară de semănătură. Fiecare dintre cele șapte colonii de ciori identificate în această zonă asigură loc de cuibărit pentru câteva perechi de vânturei de seară, numărul total al acestora pentru întregul sit fiind de 25-30 de perechi. Această densitate a coloniilor pe o suprafață atât mică este un fenomen rar întâlnit, mai ales după acțiunile de combatere a ciorilor din a doua parte a secolului trecut, care au atras după sine colapsul populației de cioară de semănătură din regiunile de câmpie, cauzând implicit reducerea drastică a numărului de perechi cuibăritoare de vânturel de seară. Pentru a evita reeditarea masacrelor asupra ciorilor, și astfel dispariția vânturelului de seară de pe meleagurile noastre, în România s-a stabilit o perioadă de prohibiție (15 martie – 15 august) privind vânătoarea la cioara de semănătură. Împușcarea ciorilor în acest interval constituie braconaj, iar orice deranj exercitat asupra păsărilor cuibăritoare este interzis și se sancționează conform legilor în vigoare!

Managementul sitului

Conform Convenției de custodie Nr. 0083/25.02.2010, semnată de Ministerul Mediului și Pădurilor, custodele acestei Aree protejate este Asociația „Grupul Milvus”. Grupul Milvus este o organizație neguvernamentală, non-profit, dedicată protecției păsărilor și a naturii, fiind una dintre cele mai cunoscute și apreciate ONG-uri de mediu din România. Grupul Milvus desfășoară activități de cercetare și conservare în această zonă începând din anul 2003, și militează în continuare pentru conservarea valorilor naturale existente, ținând cont în același timp de necesitatea dezvoltării zonei în contextul prosperării comunității locale.

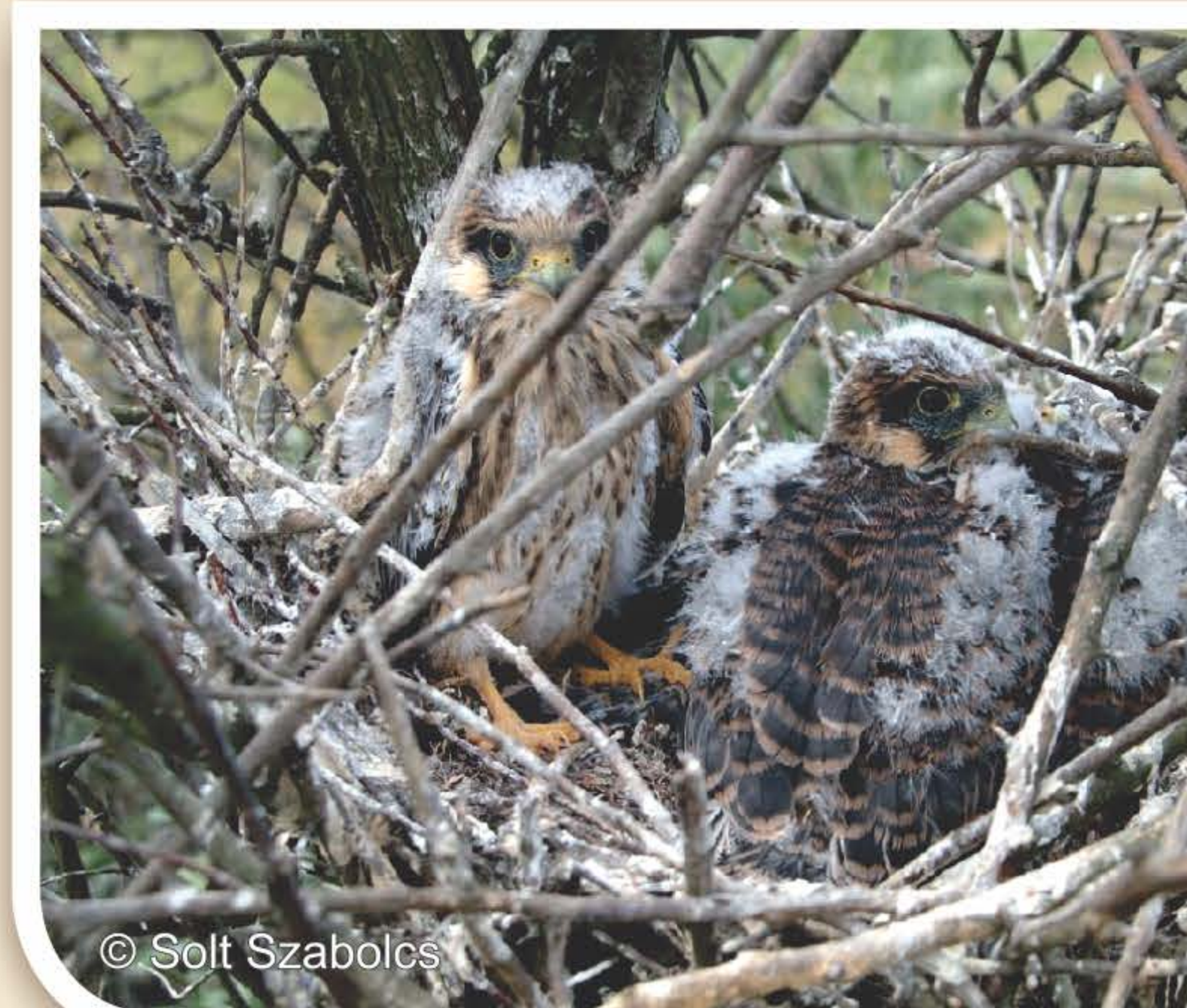
© Nagy Attila

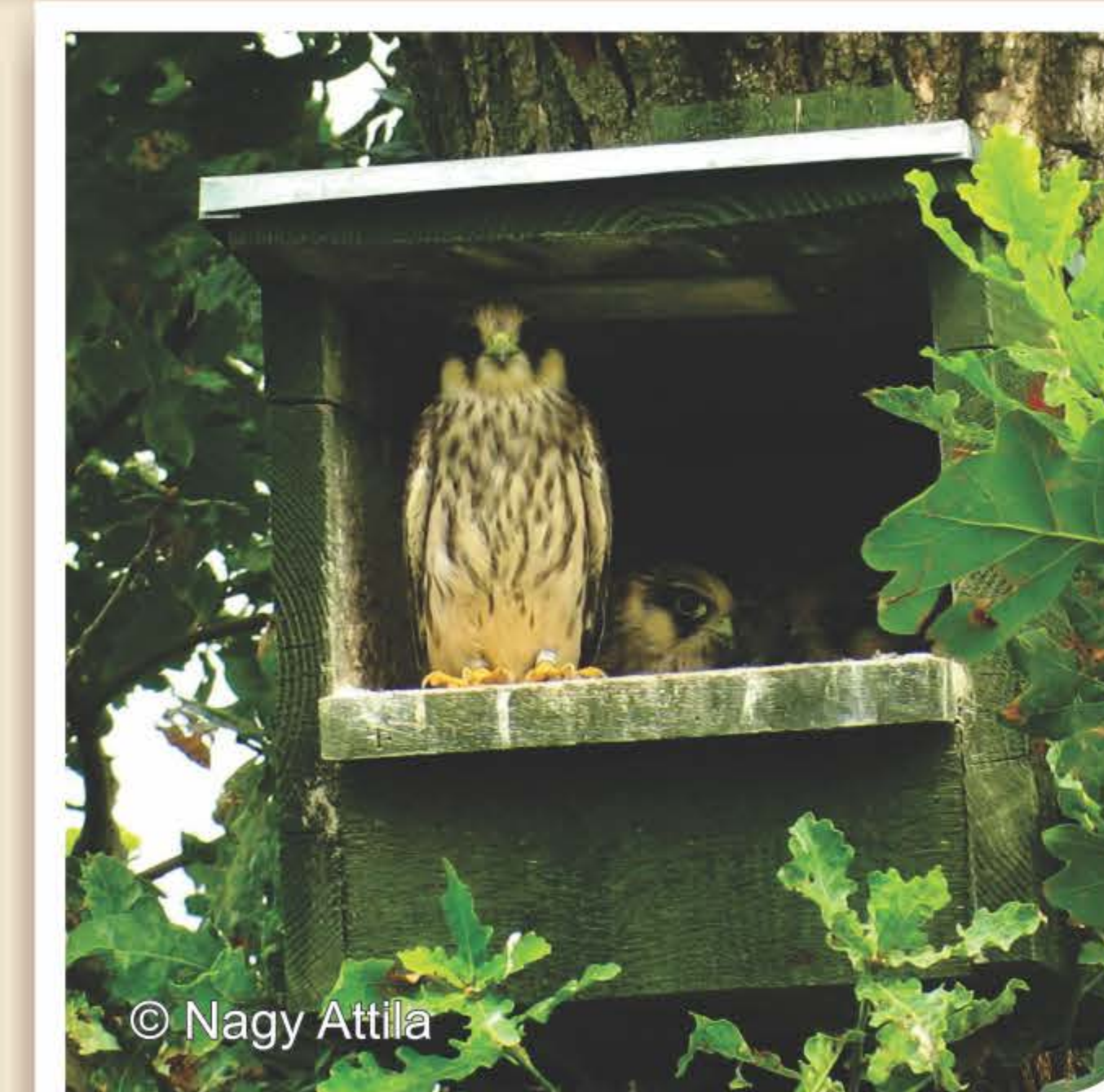
Panouri de informare / Tâlcuțioasă tablă
Colonii de vânturei / Vércetelepele
Limita sitului N2000 / Natura 2000 teritoriu limitat
Granița de stat / Alinaț

© Palattz Péter

© Soft Szabolcs

© Nagy Attila

Mi az a Natura 2000?

A Különleges madárvédelmi területek (SPA) illetve Különleges természetmegőrzési területek (SCI) alkotják a Natura 2000-et, amely az Európai Unió természetvédelmi terület-hálózata. A Natura 2000 hálózat kialakítása és fenntartása az összes EU tagállamra, így Romániára nézve is kötelező érvényű. A hálózat legfontosabb szerepe a biológiai sokféleség fenntartása valamint a veszélyeztetett élőhelytípusok illetve növény- és állatfajok védelme, de nem utolsósorban mindezeknek az értékeknek a hosszútávú megőrzése is a fenntartható fejlődés jegyében.

Miért jelöltek Natura 2000-es területet a Berettyó-mentén?

Napjainkra az alföldi térségeket kiterjedt szántóföldek jelenléte jellemzi. Az utóbbi évszázadok tájtalalkító tevékenységei folytán a síkságra jellemző, a madarak számára optimális mozaikos élőhelyek összezsugorodtak, feldarabolódtak. Ugyan az alsó Berettyó-mente arcuata is jelentősen megváltozott az idők során, még mindig egyike azoknak a tájaknak, amelyek még emlékeztetnek a hajdanvolt világra. A Berettyó folyó, a lefűződött holtágak, a környező gyepek igen értékes fészkelő- és táplálkozóhelyek a vadmadarak számára. A közönséges legelőön ültetett akáccsoportok ugyan emberkék alkotta élőhelyek, mégis kiemelkedően fontosak természetvédelmi szempontból, ugyanis ezekben költ Bihar megye egyik legjelentősebb kékvércse-állománya.

© Nagy Attila

A kék vércse

A kék vércse a térség egyetlen telepesen költő ragadozómadara. Súlyosfélé lévén nem készíti saját fészket, a költéshez más madarak, mégpedig varjúfélék elhagyott fészkeire van szüksége. Ezeknek a sajátos jellegzetességeknek betudhatóan a kék vércsék legszívesebben vetésivarjú-telepek kiürült fészkeiben költenek. A területen lévő hét varjútelep mindegyikében költenek kék vércsék, az állomány mintegy 25-30 pár számlál. A védett terület relatív kis kiterjedésű, így a számos fészkelőtelep igen sűrűn, egymáshoz szokatlanul közel helyezkedik el, ami páratlan jelenség az egész térségben. Ez a kivételes helyzet még inkább figyelemreméltó, ha szem előtt tartjuk, hogy a múlt században folytatott varjúirtási hadjáratoknak betudhatóan a síksági vetésivarjú-állomány gyakorlatilag összeomlott, és ennek hatására a fészkelő kékvércse-párok száma is jelentősen lecsökkent. Annak érdekében, hogy a varjúmészárlások időszakosa vissza ne térjen és a két faj védelmi helyzete megszilárduljon, törvénymódosítást eszközöltünk, minek köszönhetően mára a vetési varjú vadászata időben korlátozott, és a fészkelési periódus alatt (március 15 – augusztus 15) a varjak védeltséget élveznek. Az említett időszak alatt való elejtésük orrvadászatnak minősül, illetve a fészkelő madarak szándékos zavarása is tilos, a törvény mindkettőt szigorúan bünteti!

A terület kezelése

A 0083/25.02.2010 sz., a Környezetvédelmi és Erdészeti Minisztérium által ellenjegyzett gyámsági szerződés értelmében a Berettyó-ártér Különleges madárvédelmi terület kezelője a Milvus Csoport Egyesület. A Milvus Csoport egy madártani és természetvédelmi non-profit civilszervezet, és egyike az ország legelismertebb természetvédelmi szervezeteinek. 2003-ban kezdtük meg kutatási és védelmi tevékenységeinket a paptamási és biharfélegyházi területeken, és továbbra is nagy hangsúlyt fektetünk az itt található természeti értékek megőrzésére, ugyanakkor szem előtt tartjuk a helyi közösség fejlődésének szükségességét is.

További információkért tekintse meg honlapunkat (www.milvus.ro) illetve keresse meg egyesületünket e-mailen (luncabarcaului@milvus.ro) vagy telefonon (0265-264726) keresztül!

Pentru mai multe detalii accesați www.milvus.ro, sau contactați-ne prin e-mail (luncabarcaului@milvus.ro) sau prin telefon (0265-264726)!

Panou realizat de Asociația „Grupul Milvus” în cadrul proiectului „Valea Alceului și Lunca Barcăului, situri Natura 2000 desemnate pentru conservarea vânturelului de seară”, finanțat de MOL România și Fundația pentru Parteneriat. Acest material exprimă exclusiv opinia autorului. Finanțatorii nu pot fi făcuți în nici un fel răspunzători de felul în care se folosesc informațiile cuprinse în acest panou.

Partener: Agenția pentru Protecția Mediului Bihor

